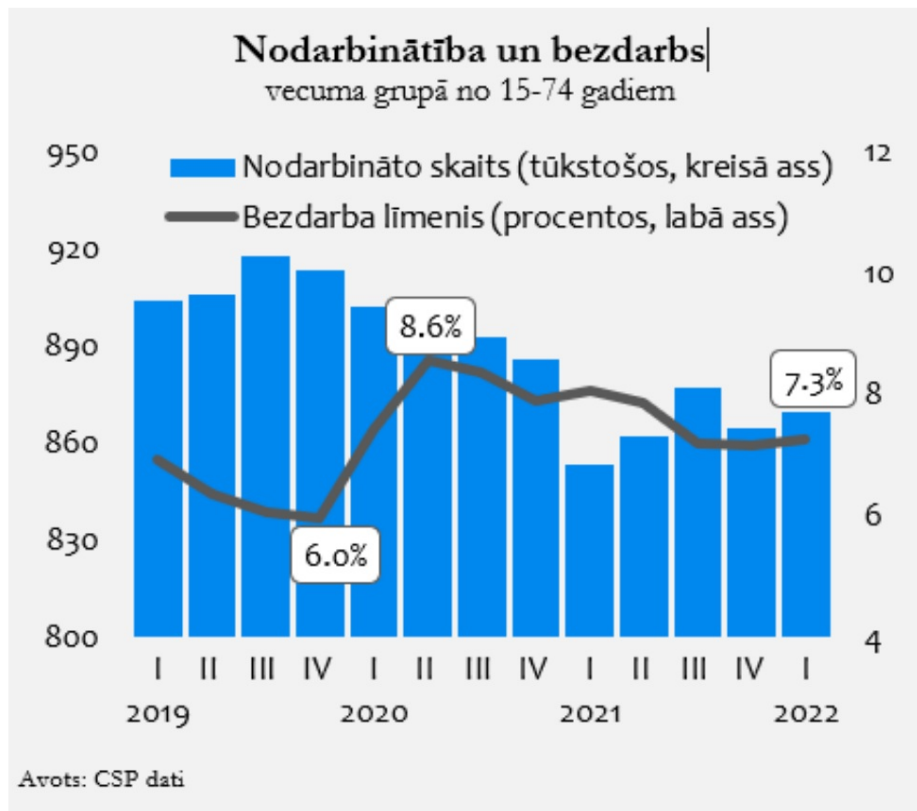

Šogad I ceturksnī vērojams straujākais nodarbināto skaita pieaugums kopš 2018. gada

Publicēts: 25.05.2022.

Nodarbinātība

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes Darbaspēka apsekojuma datiem, 2022. gada 1. ceturksnī bija nodarbināti 869,3 tūkstoši iedzīvotāji vecumā no 15-74 gadiem. Salīdzinot ar 2021. gada 1. ceturksni, nodarbināto skaits ir audzis par 1,9% jeb 16,1 tūkstošiem, kas ir bijis nozīmīgākais nodarbinātības pieaugums ceturkšņu griezumā kopš 2018. gada.

Nodarbināto skaita pieaugumu galvenokārt noteicis zemās bāzes efekts - 2021. gada 1. ceturksnī nodarbināto skaits sasniedza savu zemāko līmeni visā Covid-19 krīzes laikā un, atgriežoties ekonomiskajām aktivitātēm tautsaimniecībā, jūtami palielinās arī darbaspēka pieprasījums un nodarbināto iedzīvotāju skaits. Vienlaikus, neskatoties uz straujo nodarbinātības pieaugumu, nodarbināto skaits joprojām būtiski atpaliek no pirmskrīzes līmeņa, nodarbināto skaits gada 1. ceturksnī bija par vairāk nekā 34 tūkstošiem (3,8%) mazāks nekā attiecīgi 2019. gada 1. ceturksnī.

Līdz ar nodarbināto skaita absolūto pieaugumu, ir palielinājies arī nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā. Nodarbinātības līmenis starp iedzīvotājiem vecumā no 15 līdz 74 gadiem gada 1. ceturksnī pieauga līdz 63,2% - par 1,6 procentpunktiem pārsniedzot iepriekšēja gada 1. ceturkšņa rādītāju, bet no pirmskrīzes līmeņa (2019. gada 1. ceturkšņa) atpaliekot par 1,2 procentpunktiem. Kopumā nodarbinātības līmenis Latvijā 1. ceturksnī saglabājās ievērojami zemāks nekā kaimiņos – Igaunijā nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars gada 1. ceturksnī veidoja 69% no iedzīvotāju kopskaita vecumā no 15-74 gadiem, bet Lietuvā – 65,2 procentus.

Kopš 2020. gada vidus saglabājās tendence samazināties bezdarba rādītājiem. Bezdarba līmenis 2022. gada 1. ceturksnī samazinājās līdz 7,3%, kas bija par 0,8 procentpunktiem mazāks rādītājs nekā attiecīgi 2021. gada 1. ceturksnī (8,1%). Kopumā š.g.

1. ceturksnī darba meklējumos bija 68 tūkstoši iedzīvotāji vecumā no 15-74 gadiem, kas ir par 9% (6,7 tūkstošiem) mazāk nekā 2021. gada 1. ceturksnī. Kopumā bezdarba līmenis Latvijā 1. ceturksnī saglabājās augstāks nekā Lietuvā (6,4%) un Igaunijā (5,5%).

Līdz ar uzlabojumiem epidemioloģiskajā situācijā un aktivitāšu atjaunošanos darba tirgū, ievērojami pieaugusi arī iedzīvotāju ekonomiskā aktivitāte jeb līdzdalība darba tirgū. Iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes līmenis šā gada 1. ceturksnī palielinājās līdz 69,7% un tas bija par 2,7 procentpunktiem augstāks nekā attiecīgi 2021. gada 1. ceturksnī. Kopumā iedzīvotāju ekonomiskā aktivitāte ir gandrīz pilnībā atgriezusies tādā līmenī, kāda tā bija vērojama vidēji 2019. gadā un 2020. gada sākumā.

Ņemot vērā iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes palielināšanos, gada 1. ceturksnī nedaudz ir palielinājies arī ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits vecumā no 15-74 gadiem š.g. 1. ceturksnī, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, pieauga par 9,4 tūkstošiem (par 1%) - līdz 937,3 tūkstošiem. Jāatzīmē, ka būtisku negatīvu ietekmi uz ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitu (darbaspēka piedāvājumu) joprojām atstāj demogrāfijas procesi. Iedzīvotāju skaits vecumā no 15-74 gadiem š.g. 1. ceturksnī samazinājās par 10 tūkstošiem, salīdzinot ar 2021. gada attiecīgo periodu, tādējādi kopumā samazinot potenciālo darbaspēka piedāvājuma pieaugumu. Vienlaikus jāatzīmē, ka, palielinoties ekonomiskajām aktivitātēm, arvien vairāk nozares saskarās ar kvalificēta darbaspēka trūkumu.

Ņemot vērā ģeopolitiskās situācijas saasināšanos, sagaidāms, ka kopumā situācija darba tirgū šogad saglabāsies nogaidoša. Latvijas ekonomikas noturība pret ārējiem šokiem iepriekšējos gados ir ievērojami nostiprinājusies, jo īpaši finanšu sektorā, tādējādi sankciju un eksporta tirgus sašaurināšanās tiešā ietekme uz Latvijas darba tirgu sagaidāma ierobežota. 2022. gadā darba tirgu turpinās balstīt gan Covid-19 pandēmijas ieviesto ierobežojumu pakāpeniska atcelšana, gan arī jau uzsākto valsts infrastruktūras objektu būvniecība.

Ekonomikas ministrija prognozē, ka nodarbināto skaits 2022. gadā kopumā varētu palielināties par vidēji 0,9% jeb aptuveni 8 tūkstošiem, salīdzinot ar 2021. gadu, bet bezdarba līmenis - nokristies līdz 7,1%.

Ekonomikas ministrijas vērtējumu sagatavoja
Normunds Ozols
Analītikas dienesta vecākais ekonomists

<https://www.em.gov.lv/lv/jaunums/sogad-i-ceturksni-verojams-straujukais-nodarbinato-skaita-pieaugums-kops-2018-gada>